

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 16. júla 2015*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Súdna spolupráca v občianskych veciach — Nariadenie (ES) č. 44/2001 — Uznávanie a výkon rozsudkov — Dôvody zamietnutia — Porušenie verejného poriadku členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie — Rozhodnutie súdu iného členského štátu, ktoré je v rozpore s právom Únie v oblasti ochranných známkok — Smernica 2004/48/ES — Dodržiavanie práv duševného vlastníctva — Trovy konania“

Vo veci C-681/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Hoge Raad der Nederlanden (Holandsko) z 20. decembra 2013 a doručený Súdnemu dvoru 23. decembra 2013, ktorý súvisí s konaním:

Diageo Brands BV

proti

Simiramida-04 EOOD,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia S. Rodin, E. Levits, M. Berger (spravodajkyňa) a F. Biltgen,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. decembra 2014,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Diageo Brands BV, v zastúpení: F. Vermeulen, C. Gielen a A. Verschuur, advocaten,
- Simiramida-04 EOOD, v zastúpení: S. Todorova Željzkova, advokat, M. Gerritsen a A. Gieske, advocaten,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Kemper, splnomocnení zástupcovia,
- lotyšská vláda, v zastúpení: I. Kalniņš a I. Nesterova, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: A.-M. Rouchaud-Joët a G. Wils, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: holandčina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 3. marca 2015,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 34 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42) a článku 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, s. 45; Mim. vyd. 17/002, s. 32).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami Diageo Brands BV (ďalej len „Diageo Brands“) a Simiramida-04 EOOD (ďalej len „Simiramida“) vo veci návrhu na náhradu škody podaného touto poslednou uvedenou spoločnosťou, pokiaľ ide o škodu, ktorú jej spôsobilo zhabanie vecí vykonané na návrh spoločnosti Diageo Brands v súvislosti s tovarmi, ktoré jej boli adresované.

Právny rámec

Nariadenie č. 44/2001

- 3 Podľa odôvodnenia 16 nariadenia č. 44/2001 „vzájomná dôvera vo výkon súdnictva v [Európskej únii] odôvodňuje automatické uznávanie rozsudkov vydaných v členskom štáte bez ďalšieho konania, s výnimkou sporných prípadov“.
- 4 Kapitola III nariadenia č. 44/2001, nazvaná „Uznávanie a výkon“, sa delí na tri oddiely. Samotný oddiel 1 nazvaný „Uznávanie“ obsahuje najmä články 33, 34 a 36 tohto nariadenia.
- 5 Článok 33 ods. 1 nariadenia č. 44/2001 znie:

„Rozsudok vydaný v členskom štáte sa uznáva v ostatných členských štátoch bez osobitného konania.“

- 6 Podľa článku 34 tohto nariadenia:

„Rozsudok sa neuzná:

1. ak je uznanie v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada,

...“

- 7 Článok 36 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Za žiadnych okolností sa nesmie cudzí rozsudok skúmať z hľadiska rozhodnutia vo veci samej.“

Smernica 89/104/EHS

- 8 Prvá smernica Rady 89/104/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známkov (Ú. v. ES L 40, 1989, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 92), zmenená a doplnená Dohodou o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3, ďalej len „smernica 89/104“), bola zrušená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/95/ES

z 22. októbra 2008 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 299, s. 25). Napriek tomu vzhľadom na dátum uskutočnenia skutkových okolností ostáva smernica 89/104 pre spor vo veci samej uplatniteľná.

9 Článok 5 tejto smernice stanovoval:

„1. Zapísaná ochranná známka dáva svojmu majiteľovi výlučné práva. Majiteľ bude mať právo zabrániť všetkým tretím stranám, ktoré nemajú jeho súhlas, aby v obchodnom styku používali:

a) akékoľvek označenie, ktoré je zhodné s ochrannou známkou pre tovary alebo služby, ktoré sú zhodné s tými, pre ktoré je ochranná známka zapísaná;

...

3. V rámci odsekov 1 a 2 možno okrem iného zakázať toto:

a) umiestňovať označenie na tovary alebo na ich obal,

b) ponúkať tovary alebo ich uvádzať na trh, alebo na tieto účely skladovať pod týmto označením, alebo ponúkať alebo poskytovať takto označené služby,

c) dovážať alebo vyvážať takto označený tovar,

...“

10 Článok 7 smernice 89/104 s názvom „Vyčerpanie práv z ochrannej známky“ vo svojom odseku 1 stanovoval:

„Ochranná známka neopravňuje majiteľa, aby zakázal jej používanie na tovary, ktoré boli pod touto ochrannou známkou uvedené majiteľom alebo s jeho súhlasom na trh [na území zmluvnej strany Európskeho hospodárskeho priestoru].“

Smernica 2004/48

11 Odôvodnenie 10 smernice 2004/48 uvádza, že cieľom tejto smernice je priblížiť právne poriadky „tak, aby zabezpečovali vysokú, rovnocennú a jednotnú úroveň ochrany na vnútornom trhu“.

12 Odôvodnenie 22 tej istej smernice spresňuje, že pokiaľ ide o opatrenia, ktoré musia stanoviť členské štáty, „je tiež nevyhnuté stanoviť predbežné opatrenia na okamžité ukončenie porušovania práv bez čakania na rozhodnutie vo veci samej... a stanoviť potrebné záruky na pokrytie nákladov a ujmy spôsobených odporcovi neoprávneným návrhom“.

13 Podľa jej článku 1 sa smernica 2004/48 týka „opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy potrebných na zabezpečenie vymožitelnosti práv duševného vlastníctva“, pričom sa spresňuje, že podľa tohto istého ustanovenia pojem „práva duševného vlastníctva“ zahŕňa tiež „práva priemyselného vlastníctva“.

14 Článok 2 ods. 1 tejto smernice uvádza, že opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy ňou ustanovené sa uplatňujú „na každé porušenie práv duševného vlastníctva stanovených [stanovené – *neoficiálny preklad*] právom Spoločenstva a/alebo vnútroštátnym právom príslušného členského štátu“.

- 15 V súlade s článkom 3 ods. 2 tejto smernice opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy potrebné na zabezpečenie vymožitelnosti práv duševného vlastníctva, ktoré musia členské štáty prijať, musia byť „účinné, primerané a odradzujúce a musia sa uplatňovať takým spôsobom, aby sa predišlo vytváraniu prekážok zákonného obchodu a musia stanovovať záruky proti ich zneužívaniu“.
- 16 V tomto ohľade článok 7 ods. 1 smernice 2004/48 ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby príslušné súdne orgány mohli za istých podmienok „nariadiť neodkladné a účinné predbežné opatrenia na zabezpečenie príslušného dôkazu v súvislosti s údajným porušením“. To isté ustanovenie spresňuje, že tieto opatrenia môžu zahŕňať „fyzické zabavenie tovaru neoprávnene uvedeného na trh“. Podľa článku 9 ods. 1 písm. b) tejto smernice členské štáty zabezpečia, aby súdne orgány na návrh navrhovateľa mohli „nariadiť zaistenie alebo vydanie tovaru podozrivého z porušovania práva duševného vlastníctva“. Článok 7 ods. 4 a článok 9 ods. 7 uvedenej smernice stanovujú, že „ak sa následne zistí, že nedošlo k porušeniu alebo k hrozbe porušenia práva duševného vlastníctva“, súdne orgány majú právomoc „na návrh odporcu nariadiť navrhovateľovi, aby poskytol odporcovi primeranú náhradu za akúkoľvek ujmu spôsobenú týmito opatreniami“.
- 17 Pokiaľ ide o trovy konania, článok 14 tej istej smernice stanovuje:
- „Členské štáty zabezpečia, aby dostatočné a primerané trovy konania a iné výdavky, ktoré vynaložila úspešná strana, vo všeobecnosti znášala neúspešná strana, pokiaľ to umožňuje spravodlivosť.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 18 Spoločnosť Diageo Brands, ktorá má sídlo v Amsterdame (Holandsko), je majiteľkou ochrannej známky „Johnny Walker“. V Bulharsku uvádza na trh whisky tejto značky prostredníctvom výlučného lokálneho dovozcu.
- 19 Spoločnosť Simiramida, so sídlom vo Varne (Bulharsko), obchoduje s alkoholickými nápojmi.
- 20 Dňa 31. decembra 2007 prišiel do prístavu vo Varne kontajner z Gruzínska s 12 096 fľašami whisky značky „Johnny Walker“, adresovaný spoločnosti Simiramida.
- 21 Diageo Brands, domnievajúc sa, že dovoz tohto nákladu fliaš do Bulharska bez jej súhlasu predstavuje porušenie práv z ochrannej známky, ktorej je majiteľkou, požiadala Sofijski gradski sād (Mestský súd v Sofii, Bulharsko) o povolenie zhabať predmetný náklad whisky a toto povolenie získala uznesením z 12. marca 2008.
- 22 Na základe odvolania spoločnosti Simiramida Sofijski apelativen sād (Odvolací súd v Sofii) zrušil 9. mája 2008 toto uznesenie.
- 23 Vārhoven kasacionen sād (Najvyšší kasačný súd) rozhodnutiami z 30. decembra 2008 a 24. marca 2009 z formálnych dôvodov zamietol kasačný opravný prostriedok, ktorý podala Diageo Brands.
- 24 Zhabanie nákladu fliaš whisky, ktoré iniciovala Diageo Brands, bolo zrušené 9. apríla 2009.
- 25 V konaní vo veci samej, začatom na návrh spoločnosti Diageo Brands proti spoločnosti Simiramida z dôvodu porušenia práv z ochrannej známky, ktorej je majiteľkou, Sofijski gradski sād rozhodnutím z 11. januára 2010 zamietol návrhy spoločnosti Diageo Brands. Tento súd rozhodol, že z výkladového rozhodnutia Vārhoven kasacionen sād z 15. júna 2009 vyplýva, že dovoz výrobkov do Bulharska, ktoré boli so súhlasom majiteľa ochrannej známky uvedené do obehu mimo Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), nepredstavuje porušenie práv z ochrannej známky. Sofijski gradski sād uviedol, že v zmysle bulharského procesného práva bol viazaný týmto výkladovým rozhodnutím.

- 26 Diageo Brands proti rozhodnutiu Sofijski gradski sãd z 11. januára 2010 nepodala ÷iaden opravný prostriedok a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.
- 27 V spore vo veci samej Simiramida pred holandskými súdmi navrhuje, aby sa spoločnosti Diageo Brands uložila povinnosť zaplatiť jej sumu vo výške presahujúcej 10 miliónov eur z dôvodu náhrady škody, ktorá jej údajne vznikla v dôsledku zhabania vykonaného na ÷iadosť tejto spoločnosti. Simiramida svoj návrh zakladá na rozhodnutí, ktoré prijal Sofijski gradski sãd 11. januára 2010, v ktorom uvedený súd rozhodol o nezákonnosti tohto zhabania. Diageo Brands na obranu uvádza, že toto rozhodnutie nemôže byť v Holandsku uznané z dôvodu, že je v zjavnom rozpore s holandským verejným poriadkom v zmysle článku 34 bodu 1 nariadenia č. 44/2001. Sofijski gradski sãd údajne zjavne nesprávne uplatnil právo Európskej únie, keď vychádzal z výkladového rozhodnutia Vãrchoven kasacionen sãd z 15. júna 2009, ktoré je nesprávne a pri ktorého prijatí bola porušená povinnosť, ktorú mal tento súd, a to povinnosť položiť prejudiciálnu otázku podľa článku 267 ZFEÚ.
- 28 Rechtbank Amsterdam (Prvostupňový súd v Amsterdame) rozhodnutím z 2. marca 2011 prijal argumentáciu spoločnosti Diageo Brands a zamietol návrh spoločnosti Simiramida.
- 29 Na základe odvolania spoločnosti Simiramida Gerechtshof te Amsterdam (Odvolací súd v Amsterdame) rozhodnutím z 5. júna 2012 zmenil rozhodnutie Rechtbank Amsterdam a rozhodol, že rozhodnutie, ktoré prijal Sofijski gradski sãd 11. januára 2010, má byť v Holandsku uznané, ale bez toho, aby rozhodol o návrhu na náhradu škody.
- 30 Za týchto podmienok Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd), na ktorý Diageo Brands podala dovolanie proti rozhodnutiu Gerechtshof te Amsterdam, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa článok 34 bod 1 nariadenia č. 44/2001 vykladať v tom zmysle, že tento dôvod neuznania zahŕňa aj prípad, v ktorom rozhodnutie súdu členského štátu, v ktorom bolo vydané, je v zjavnom rozpore s právom Únie, a tento súd si bol toho vedomý?
- 2 a) Má sa článok 34 bod 1 nariadenia č. 44/2001 vykladať v tom zmysle, že úspešnému dovolávaniu sa tohto dôvodu neuznania bráni okolnosť, že účastník konania, ktorý sa dovoláva dôvodu neuznania uvedeného v článku 34 bode 1 nariadenia č. 44/2001, opomenul v členskom štáte vydania rozhodnutia podať v ňom dostupné opravné prostriedky?
- 2 b) V prípade kladnej odpovede na druhú otázku písm. a), mení na tom niečo skutočnosť, že podanie opravných prostriedkov je v členskom štáte vydania rozhodnutia bezúčelné, pretože treba vychádzať z toho, že by to nevedlo k prijatiu iného rozhodnutia?
3. Má sa článok 14 smernice 2004/48 vykladať v tom zmysle, že toto ustanovenie zahŕňa aj troj konania účastníkov konania, ktoré im vzniknú v právnom spore v členskom štáte z dôvodu návrhu na náhradu škody, keď sa návrh a obrana týkajú údajnej zodpovednosti žalovaného účastníka konania za zhabanie a vyjadrenia, ktoré uvedený účastník konania urobil na účely vymožitelnosti svojich práv z ochrannej známky v inom členskom štáte, pričom v tejto súvislosti vzniká otázka týkajúca sa uznania rozhodnutia súdu posledného uvedeného členského štátu v prvom uvedenom členskom štáte?“

O ÷iadosti o opätovné začatie ústnej časti konania

- 31 Po tom, čo ústna časť konania skončila 3. marca 2015 po prednesení návrhov generálneho advokáta, Diageo Brands listom zo 6. marca 2015 doručeným do kancelárie Súdného dvora 20. marca 2015 požiadala o opätovné začatie tejto ústnej časti konania.

- 32 Na podporu tejto žiadosti Diageo Brands v prvom rade uviedla, že v bode 27 a nasl. svojich návrhov generálny advokát spochybnil presnosť predpokladov, na ktorých Hoge Raad der Nederlanden založil svoje vnútroštátne rozhodnutie, a to na jednej strane, že z výkladového rozhodnutia Värchoven kasacionen säd z 15. júna 2009, potvrdeného druhým rozhodnutím z 26. apríla 2012, ako aj z rozhodnutia Sofijski gradski säd vyplýva zjavné a vedomé porušenie základnej zásady práva Únie a na druhej strane, že výkon opravného prostriedku na Värchoven kasacionen säd bol pre Diageo Brands bezúčelný. Podľa tejto spoločnosti za predpokladu, že Súdny dvor dospeje k záveru, že presnosť týchto predpokladov môže byť ešte predmetom diskusie medzi účastníkmi konania, musí táto diskusia spĺňať požiadavky základnej zásady kontradiktórnosti upravenej v článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950, ako aj v článku 47 Charty základných práv Európskej únie.
- 33 Diageo Brands v druhom rade tvrdí, že nemala príležitosť predložiť pripomienky k niektorým dokumentom predloženým Európskou komisiou v priebehu pojednávania.
- 34 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 83 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora môže tento kedykoľvek po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o opätovnom začatí ústnej časti konania, najmä ak usúdi, že nemá dostatok informácií, alebo ak účastník konania uviedol po skončení tejto časti konania novú skutočnosť, ktorá môže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora, alebo ak sa má vo veci rozhodnúť na základe tvrdenia, o ktorom sa nemali možnosť vyjadriť účastníci konania alebo subjekty oprávnené podľa článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie (pozri rozsudok Komisia/Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 27 a citovanú judikatúru).
- 35 V prejednávanej veci sa Súdny dvor po vypočutí generálneho advokáta domnieva, že má dostatok informácií na to, aby rozhodol, a že vec nie je potrebné rozhodnúť na základe tvrdení, ku ktorým sa účastníci konania nevyjadrili. Predpoklady odôvodnenia vnútroštátneho súdu, na ktoré odkazuje Diageo Brands, boli totiž vznesené na pojednávaní a boli predmetom kontradiktórneho pojednávania.
- 36 Pokiaľ ide o dokumenty predložené Komisiou na pojednávaní, treba konštatovať, že neboli zaregistrované a nie sú súčasťou spisu.
- 37 Okrem toho treba pripomenúť, že na základe článku 252 druhého odseku ZFEÚ generálny advokát má za úlohu neustranne a nezávisle predkladať na verejných zasadnutiach odôvodnené návrhy v prípadoch, ktoré si v súlade so Štatútom Súdneho dvora vyžadujú jeho účasť. Súdny dvor však nie je viazaný ani návrhmi, ktoré predniesol generálny advokát, ani odôvodnením, na základe ktorého k týmto návrhom generálny advokát dospel (pozri rozsudok Komisia/Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 29 a citovanú judikatúru).
- 38 V dôsledku toho treba návrh na opätovné začatie ústnej časti konania zamietnuť.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

- 39 Vnútroštátny súd sa týmito otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, v podstate pýta, či skutočnosť, že rozhodnutie súdu členského štátu je zjavne v rozpore s právom Únie a bolo vydané v rozpore so zárukami procesnej povahy, predstavuje dôvod odmietnutia uznania podľa článku 34 bodu 1 nariadenia č. 44/2001. Vnútroštátny súd sa tiež snaží zistiť, či v tomto kontexte súd členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, musí zohľadniť skutočnosť, že osoba, ktorá namieta proti tomuto uznaniu, nepodalá opravné prostriedky stanovené v právnej úprave štátu vydania rozhodnutia.

Úvodné pripomienky

- 40 Na úvod treba pripomenúť, že zásada vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi, ktorá má v práve Únie zásadný význam, ukladá, najmä v súvislosti s priestorom slobody, bezpečnosti a práva, každému z týchto štátov, aby vychádzal z toho, že okrem výnimočných okolností všetky členské štáty dodržia právo Únie a konkrétne základné práva týmto právom uznané (pozri v tomto zmysle stanovisko 2/13, EU:C:2014:2454, bod 191 a citovanú judikatúru). Ako vyplýva z odôvodnenia 16 nariadenia č. 44/2001, režim uznávania a výkonu upravený v tomto nariadení sa zakladá práve na vzájomnej dôvere vo výkon súdnictva v Únii. Takáto dôvera najmä vyžaduje, aby súdne rozhodnutia vydané v členskom štáte boli automaticky uznané v inom členskom štáte (pozri rozsudok flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, EU:C:2014:2319, bod 45).
- 41 V tomto systéme článok 34 nariadenia č. 44/2001, ktorý uvádza dôvody, ktoré možno uviesť proti uznaniu rozhodnutia, má byť vykladaný striktne, keďže predstavuje prekážku dosiahnutia jedného zo základných cieľov uvedeného nariadenia. Pokiaľ ide konkrétne o odvolanie na ustanovenie o verejnom poriadku podľa článku 34 bodu 1 tohto nariadenia, treba ho použiť len vo výnimočných prípadoch (pozri rozsudok Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, bod 55 a citovanú judikatúru).
- 42 V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora hoci môžu členské štáty v zásade voľne, v súlade so svojimi vnútroštátnymi koncepciami stanoviť požiadavky týkajúce sa ich verejného poriadku v zmysle výhrady uvedenej v článku 34 bode 1 nariadenia č. 44/2001, hranice tohto pojmu vyplývajú z výkladu tohto nariadenia. Preto Súdnemu dvoru neprináleží definovať obsah verejného poriadku členského štátu, prináleží mu však kontrolovať hranice, v rámci ktorých súd členského štátu môže použiť tento pojem a neuznať rozhodnutie pochádzajúce z iného členského štátu (pozri rozsudok flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, EU:C:2014:2319, bod 47 a citovanú judikatúru).
- 43 V tomto ohľade treba uviesť, že tým, že článok 36 nariadenia č. 44/2001 zakazuje prehodnotenie merita rozhodnutia prijatého v inom členskom štáte, zakazuje, aby súd štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, zamietol uznanie tohto rozhodnutia len z dôvodu odlišnosti právnej normy uplatnenej súdom štátu pôvodu a normy, ktorú by použil súd štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, keby mal riešiť spor. Takisto nemôže súd štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, kontrolovať presnosť hodnotení z hľadiska práva alebo skutkového stavu, ktoré urobil súd štátu pôvodu (pozri rozsudok flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, EU:C:2014:2319, bod 48 a citovanú judikatúru).
- 44 Odkaz na ustanovenie o verejnom poriadku uvedené v článku 34 bode 1 nariadenia č. 44/2001 je prípustný len v prípade, že uznanie rozhodnutia vydaného iným členským štátom by neprijateľným spôsobom narušalo právny poriadok štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, keďže by ohrozovalo niektorú jeho základnú zásadu. S cieľom dodržať zákaz prehodnotiť meritum rozhodnutia vydaného v inom členskom štáte musí byť toto ohrozenie zjavným porušením právneho predpisu, ktorý je v štáte, v ktorom sa žiada o uznanie, považovaný za podstatný pre právny poriadok, alebo práva, ktoré je v tomto právnom poriadku považované za zásadné (pozri rozsudok flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, EU:C:2014:2319, bod 49 a citovanú judikatúru).
- 45 Vo svetle týchto úvah treba preskúmať, či skutočnosti uvedené vnútroštátnym súdom sú spôsobilé preukázať, že uznanie rozhodnutia Sofijski gradski sād z 11. januára 2010 predstavuje zjavné porušenie holandského verejného poriadku v zmysle článku 34 bodu 1 nariadenia č. 44/2001.
- 46 Tieto skutočnosti sa týkajú porušenia hmotnoprávneho pravidla v tomto rozhodnutí, ako aj porušenia záruk procesnej povahy v rámci konania vedúceho k vydaniu uvedeného rozhodnutia.

O porušení hmotnoprávneho pravidla uvedeného v článku 5 smernice 89/104

- 47 Vo veci samej vnútroštátny súd vychádza z predpokladu, že Sofijski gradski sād tým, že vo svojom rozhodnutí z 11. januára 2010 rozhodol, že dovoz výrobkov do Bulharska, ktoré boli so súhlasom majiteľa dotknutej ochrannej známky uvedené do obehu mimo EHP, nepredstavuje porušenie práv z ochrannej známky, zjavne nesprávne uplatnil článok 5 ods. 3 smernice 89/104.
- 48 V tejto súvislosti treba najskôr uviesť, že okolnosť, že zjavná chyba, ktorej sa dopustil súd štátu pôvodu, sa týka, ako vo veci samej, pravidla práva Únie, a nie pravidla vnútroštátneho práva, nemení podmienky použitia doložky o verejnom poriadku v zmysle článku 34 bodu 1 nariadenia č. 44/2001. Úlohou vnútroštátneho súdu je totiž zabezpečiť s rovnakou účinnosťou ochranu práv stanovených vnútroštátnym právnym poriadkom a práv priznaných právnym poriadkom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok Renault, C-38/98, EU:C:2000:225, bod 32).
- 49 Ďalej treba pripomenúť, že súd štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, nemôže bez toho, aby sa tým spochybnil účel nariadenia č. 44/2001, odmietnuť uznať rozhodnutie pochádzajúce z iného členského štátu len z dôvodu, že sa domnieva, že v tomto rozhodnutí bolo nesprávne uplatnené vnútroštátne právo alebo právo Únie. Naopak treba uviesť, že v takých prípadoch systém prostriedkov nápravy zavedený v každom členskom štáte, doplnený mechanizmom prejudiciálneho konania stanoveným v článku 267 ZFEÚ, poskytuje osobám podliehajúcim súdnej právomoci dostatočnú záruku (pozri v tomto zmysle rozsudok Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, bod 60 a citovanú judikatúru).
- 50 Ustanovenie o verejnom poriadku sa tak uplatní, len pokiaľ uvedené nesprávne právne posúdenie znamená, že uznanie dotknutého rozhodnutia v štáte, v ktorom sa žiada o uznanie, spôsobí zjavné porušenie právného pravidla, ktoré má v právnom poriadku Únie, a teda tohto členského štátu, zásadný význam.
- 51 Ako uviedol generálny advokát v bode 52 svojich návrhov, ustanovenie hmotného práva dotknuté vo veci samej, a to článok 5 ods. 3 smernice 89/104, sa radí do smernice minimálnej harmonizácie, ktorá má za cieľ čiastočne priblížiť rôznorodé legislatívy členských štátov v oblasti ochranných známok. Hoci je pravda, že dodržanie práv priznaných článkom 5 tejto smernice majiteľovi ochrannej známky, ako aj správne uplatnenie pravidiel týkajúcich sa vyčerpania týchto práv, upravené v článku 7 uvedenej smernice, majú priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu, nemožno z toho vyvodiť, že chyba pri vykonávaní týchto ustanovení by neprijateľným spôsobom narúšala právny poriadok Únie v tom zmysle, že by ohrozovala jeho základnú zásadu.
- 52 Naopak sa treba domnievať, že samotná okolnosť, že rozhodnutie, ktoré Sofijski gradski sād vydal 11. januára 2010, obsahuje podľa súdu štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, nesprávne posúdenie, pokiaľ ide o uplatnenie na okolnosti veci samej ustanovení upravujúcich práva majiteľa ochrannej známky, ako sú upravené v smernici 89/104, nemôže odôvodniť, že toto rozhodnutie nebude uznané v štáte, v ktorom sa žiada o uznanie, keďže toto nesprávne posúdenie nepredstavuje porušenie právného pravidla, ktoré má v právnom poriadku Únie, a teda v poriadku štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, zásadný význam.

O porušení záruk procesnej povahy

- 53 V predmetnej veci vnútroštátny súd zdôrazňuje, že nesprávne posúdenie, ktorého sa podľa neho dopustil Sofijski gradski sād, má svoj pôvod vo výkladovom rozhodnutí, ktoré 15. júna 2009 vydal Värhoven kasacionen sād, v ktorom tento posledný uvedený súd poskytol zjavne nesprávny výklad článku 5 ods. 3 smernice 89/104, ale záväzný pre nižšie súdy. Vnútroštátny súd dopĺňa, že Värhoven kasacionen sād veľmi pravdepodobne nemohol nevedieť o zjavne nesprávnej povahe tohto výkladu, pretože viacerí členovia tohto súdu prostredníctvom odlišného stanoviska vyjadrili svoj nesúhlas vo vzťahu k tomuto výkladu.

- 54 V tejto súvislosti treba uviesť, že samotná skutočnosť, že v súlade s procesnými pravidlami platnými v Bulharsku viacerí členovia Värchoven kasacionen säd podali v dotknutom výkladovom rozhodnutí stanovisko opačné od stanoviska väčšiny, nemožno považovať za dôkaz o vedomej vôli tejto väčšiny porušiť právo Únie, ale musí byť vnímaná ako odraz diskusie, ku ktorej mohlo legitímne viesť preskúmanie zložitej právnej otázky.
- 55 Okrem toho treba uviesť, že Komisia v písomných pripomienkach, ktoré predložila Súdnemu dvoru, uviedla, že preskúmala v rámci konania o nesplnení povinnosti, ktoré začala proti Bulharskej republike, súlad výkladových rozhodnutí, ktoré vydal Värchoven kasacionen säd 15. júna 2009 a 26. apríla 2012, s právom Únie. Komisia doplnila, že na základe tohto preskúmania dospela k záveru, že tieto dve rozhodnutia sú v súlade s právom Únie a skončila toto konanie o nesplnenie povinnosti.
- 56 Tieto rozdiely v posúdení, ku ktorým sa Súdny dvor nemôže vyjadrovať v kontexte tejto veci, prinajmenšom preukazujú, že Värchoven kasacionen säd nemožno vytýkať, že zjavne porušil ustanovenie práva Únie a toto porušenie vnútil nižším súdom.
- 57 Ako uvádza vnútroštátny súd, Diageo Brands ďalej tvrdí, že bulharské súdy porušili zásadu spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom, a to zásadu, ktorá je podľa nej vyjadrená povinnosťou uplatniť mechanizmus prejudiciálneho konania a ktorá je osobitným výrazom zásady lojálnej spolupráce medzi členskými štátmi podľa článku 4 ods. 3 ZEÚ.
- 58 V tejto súvislosti treba najskôr uviesť, že Sofijski gradski säd, ktorý vydal rozhodnutie, ktorého uznanie sa žiada, je súdom prvého stupňa, ktorého rozhodnutia môžu byť predmetom súdneho preskúmania podľa vnútroštátneho práva. Preto v súlade s článkom 267 druhým odsekom ZFEÚ tento súd má možnosť, ale nie povinnosť, obrátiť sa na Súdny dvor s prejudiciálnou otázkou.
- 59 Ďalej treba pripomenúť, že systém vytvorený článkom 267 ZFEÚ zakladá s cieľom zabezpečiť jednotu výkladu práva Únie v členských štátoch priamu spoluprácu medzi Súdny dvorom a vnútroštátnymi súdmi, a to prostredníctvom konania bez akejkoľvek možnosti iniciatívy strán. Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa tak zakladá na dialógu medzi súdmi a jeho začiatok závisí výlučne od toho, ako vnútroštátny súd posúdi relevantnosť a potrebu takéhoto návrhu (rozsudok Kelly, C-104/10, EU:C:2011:506, body 62 a 63, ako aj citovaná judikatúra).
- 60 Z toho vyplýva, že aj za predpokladu, že otázka výkladu článku 5 ods. 3 smernice 89/104 bola vznesená pred Sofijski gradski säd, nebol tento povinný obrátiť sa na Súdny dvor s otázkou v tejto veci.
- 61 V tomto kontexte treba uviesť, že podľa informácií poskytnutých Súdnemu dvoru rozhodnutie Sofijski gradski säd z 11. januára 2010 mohlo byť napadnuté odvolaním, ktoré mohlo byť prípadne nasledované dovolaním na Värchoven kasacionen säd.
- 62 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že Diageo Brands nepodala proti uvedenému rozhodnutiu opravné prostriedky, ktoré jej priznávalo vnútroštátne právo. Diageo Brands odôvodňuje svoje nepodanie opravného prostriedku skutočnosťou, že toto uplatnenie by nemalo význam, pretože nemohlo viesť k inému rozhodnutiu zo strany vyšších súdov, ktoré tvrdenie vnútroštátneho súdu považujú za možné.
- 63 V tomto ohľade treba uviesť, že ako sa pripomenulo v bode 40 tohto rozsudku, režim uznávania a výkonu upravený nariadením č. 44/2001 je založený na vzájomnej dôvere vo výkon súdnictva v Únii. Práve táto dôvera, ktorú členské štáty vzájomne priznávajú svojim súdnym orgánom, umožňuje dospieť k záveru, že v prípade nesprávneho uplatnenia vnútroštátneho práva alebo práva Únie systém prostriedkov nápravy zavedený v každom členskom štáte, doplnený mechanizmom prejudiciálneho konania stanoveným v článku 267 ZFEÚ, poskytuje osobám podliehajúcim súdnej právomoci dostatočnú záruku (pozri bod 49 vyššie).

- 64 Z toho vyplýva, že nariadenie č. 44/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že spočíva na základnej myšlienke, že osoby podliehajúce súdnej právomoci sú v zásade povinné využiť všetky opravné prostriedky priznané právom členského štátu pôvodu. Ako uviedol generálny advokát v bode 64 svojich návrhov, s výnimkou osobitných okolností, ktoré by sťažovali alebo znemožnili uplatnenie opravných prostriedkov v členskom štáte pôvodu, osoby podliehajúce súdnej právomoci musia v tomto členskom štáte použiť všetky dostupné prostriedky nápravy na zabránenie porušenia verejného poriadku. Je to o to dôležitejšie v prípade, keď údajné porušenie verejného poriadku vyplýva, ako vo veci samej, z údajného porušenia práva Únie.
- 65 Pokiaľ ide o okolnosti vznesené spoločnosťou Diageo Brands vo veci samej na odôvodnenie svojho nevyužitia opravných prostriedkov, ktoré mala k dispozícii, treba v prvom rade uviesť, že zo spisu vyplýva, že nemožno vylúčiť, že vo svojom rozhodnutí z 11. januára 2010 Sofijski gradski säd nesprávne uplatnil výkladové rozhodnutie, ktoré 15. júna 2009 prijal Värhoven kasacionen säd. Ak by Diageo Brands podala odvolanie proti tomuto rozhodnutiu, takáto chyba, za predpokladu, že k nej došlo, mohla byť napravená odvolacím súdom. V každom prípade by mal tento súd možnosť v prípade pochybností, pokiaľ ide o dôvodnosť právneho posúdenia Värhoven kasacionen säd, obrátiť sa na Súdny dvor s otázkou na výklad práva Únie dotknutého týmto posúdením (pozri v tomto zmysle rozsudok Elčinov, C-173/09, EU:C:2010:581, bod 27).
- 66 V druhom rade ak by sa následne podalo dovolanie na Värhoven kasacionen säd, tento súd ako vnútroštátny súd, ktorého rozhodnutia už nemožno napadnúť opravným prostriedkom podľa vnútroštátneho práva v zmysle článku 267 tretieho odseku ZFEÚ, by bol v zásade povinný obrátiť sa na Súdny dvor hneď, ako by sa objavila pochybnosť, pokiaľ ide o výklad smernice 89/104 (pozri v tomto zmysle rozsudok Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, bod 35). Neodôvodnené opomenutie zo strany tohto súdu splniť si túto povinnosť by malo za následok vznik zodpovednosti Bulharskej republiky v súlade s pravidlami definovanými v tomto ohľade judikatúrou Súdneho dvora (rozsudok Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, body 50 a 59).
- 67 Za týchto podmienok sa nezdá, že bulharské súdne orgány zjavne porušili zásadu spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom ani že Diageo Brands bola zbavená ochrany zabezpečenej systémom opravných prostriedkov zavedeným v tomto členskom štáte, doplneným mechanizmom prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ.
- 68 S ohľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že článok 34 bod 1 nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že rozhodnutie vydané v členskom štáte je v rozpore s právom Únie, neodôvodňuje, aby toto rozhodnutie nebolo uznané v inom členskom štáte z dôvodu, že porušuje verejný poriadok tohto posledného uvedeného štátu, pretože uvedené nesprávne právne posúdenie nepredstavuje zjavné porušenie právnej normy považovanej za podstatnú v právnom poriadku Únie, a teda v právnom poriadku členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, alebo práva uznaného ako základné v týchto právnych poriadkoch. O takú situáciu nejde v prípade nesprávneho posúdenia, ktoré má vplyv na uplatnenie ustanovenia, akým je článok 5 ods. 3 smernice 89/104.

Ak súd skúma prípadnú existenciu zjavného porušenia verejného poriadku štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, súd tohto štátu musí zohľadniť skutočnosť, že s výnimkou osobitných okolností, ktoré by sťažovali alebo znemožnili uplatnenie opravných prostriedkov v členskom štáte pôvodu, osoby podliehajúce súdnej právomoci musia v tomto členskom štáte použiť všetky dostupné prostriedky nápravy s cieľom včas predísť takémuto porušeniu.

O tretej otázke

- 69 Touto otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 14 smernice 2004/48, podľa ktorého účastník konania, ktorý nemal úspech vo veci, musí vo všeobecnosti znášať trovy konania účastníka, ktorý mal vo veci úspech, sa má vykladať v tom zmysle, že je uplatniteľný na trovy konania účastníkov konania, ktoré im vzniknú v rámci žaloby o náhradu škody podanej v členskom štáte na účely náhrady škody spôsobenej zhabaním vykonaným v inom členskom štáte, ktorého predmetom je predísť porušeniu práva duševného vlastníctva, ak v rámci tejto žaloby o náhradu škody vzniká otázka uznania rozhodnutia vydaného v tomto druhom členskom štáte, ktoré konštatuje nedôvodnosť tohto zhabania.
- 70 Na účely odpovede na túto otázku treba určiť, či konanie vo veci samej patrí do pôsobnosti smernice 2004/48.
- 71 Ako uvádza jej odôvodnenie 10, cieľom smernice 2004/48 je priblížiť právne poriadky členských štátov, pokiaľ ide o prostriedky na účely dodržiavania práv duševného vlastníctva, tak, aby zabezpečovali vysokú, rovnocennú a jednotnú úroveň ochrany duševného vlastníctva na vnútornom trhu.
- 72 Na tento účel a v súlade s jej článkom 1 sa smernica 2004/48 týka všetkých opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy potrebných na zabezpečenie vymožitelnosti práv duševného vlastníctva. Článok 2 ods. 1 tejto smernice spresňuje, že tieto opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy sa uplatňujú na každé porušenie týchto práv stanovené právom Únie a/alebo vnútroštátnym právom príslušného členského štátu.
- 73 Súdny dvor rozhodol, že ustanovenia smernice 2004/48 nemajú za cieľ upraviť všetky aspekty spojené s právami duševného vlastníctva, ale len tie z nich, ktoré sa na jednej strane týkajú dodržiavania týchto práv a na druhej strane ich porušenia, pričom stanovujú existenciu účinných právnych prostriedkov určených na predchádzanie, ukončenie alebo nápravu akéhokoľvek porušenia existujúceho práva duševného vlastníctva (pozri rozsudok ACI Adam BV a i., C-435/12, EU:C:2014:254, bod 61 a citovanú judikatúru).
- 74 Z opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy upravených smernicou 2004/48 vyplýva, že právne prostriedky určené na zabezpečenie ochrany práv duševného vlastníctva sú doplnené žalobami o náhradu škody, ktoré sú s nimi úzko spojené. Zatiaľ čo tak článok 7 ods. 1 a článok 9 ods. 1 tejto smernice upravujú predbežné a preventívne opatrenia určené osobitne na predchádzanie bezprostredného porušenia práva duševného vlastníctva, ktoré zahŕňajú najmä zaistenie tovaru podozrivého z porušovania takýchto práv, článok 7 ods. 4 a článok 9 ods. 7 tejto smernice naopak upravujú opatrenia, ktoré umožňujú žalovanému domáhať sa odškodnenia v prípade, ak sa následne zistí, že nedošlo k porušeniu alebo k hrozbe porušenia práva duševného vlastníctva. Ako vyplýva z odôvodnenia 22 tej istej smernice, tieto opatrenia na odškodnenie predstavujú záruky, ktoré zákonodarca považoval za nevyhnutné ako protihodnotu rýchlych a účinných predbežných opatrení, ktoré upravil.
- 75 V predmetnej veci konanie dotknuté vo veci samej, ktorého predmetom je náhrada škody spôsobenej zhabaním najskôr nariadeným súdnymi orgánmi členského štátu na účely predídania bezprostrednému porušeniu práv duševného vlastníctva, neskôr zrušeným tými istými orgánmi z dôvodu, že existencia porušenia sa nepreukázala, predstavuje dôsledok žaloby podanej majiteľom práva duševného vlastníctva s cieľom dosiahnuť vyhlásenie opatrenia s okamžitým účinkom, ktoré mu umožnilo bez toho, aby musel čakať na rozhodnutie vo veci samej, predísť prípadnému porušeniu jeho práva. Takáto žaloba o náhradu škody zodpovedá zárukám upraveným smernicou 2004/48 v prospech žalovaného ako protihodnote prijatia predbežného opatrenia, ktoré zasiahlo jeho záujmy.
- 76 Z toho vyplýva, že konanie, akým je konanie dotknuté vo veci samej, treba považovať za konanie, ktoré patrí do pôsobnosti smernice 2004/48.

- 77 Pokiaľ ide o článok 14 smernice 2004/48, Súdny dvor už rozhodol, že toto ustanovenie má za cieľ posilniť úroveň ochrany duševného vlastníctva, aby sa zabránilo tomu, že poškodená strana bude odradená od začatia súdneho konania na účely ochrany svojich práv (pozri rozsudok Realchemie Nederland, C-406/09, EU:C:2011:668, bod 48).
- 78 Vzhľadom na tento cieľ, ako aj na širokú a všeobecnú formuláciu článku 14 smernice 2004/48, ktorá odkazuje na „úspešnú stranu“ a na „neúspešnú stranu“, bez spresnenia a vymedzenia, pokiaľ ide o povahu konania, na ktoré sa pravidlo, ktoré stanovuje, musí uplatniť, sa treba domnievať, že toto ustanovenie sa uplatní na trovy konania vzniknuté v rámci každého konania, ktoré patrí do pôsobnosti tejto smernice.
- 79 V tejto súvislosti okolnosť, že v spore vo veci samej posúdenie dôvodnosti alebo nedôvodnosti zhabania vyvoláva otázku uznania alebo odmietnutia uznania rozhodnutia vydaného v inom členskom štáte, nie je relevantná. Táto otázka má totiž vedľajšiu povahu a nemení predmet sporu.
- 80 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba odpovedať na tretiu otázku tak, že článok 14 smernice 2004/48 sa má vykladať v tom zmysle, že sa uplatňuje na trovy konania vzniknuté účastníkom konania v rámci žaloby o náhradu škody podanej v členskom štáte na účely náhrady škody spôsobenej zhabaním vykonaným v inom členskom štáte, ktorého predmetom bolo predísť porušeniu práva duševného vlastníctva, ak v rámci tejto žaloby o náhradu škody vzniká otázka uznania rozhodnutia vydaného v tomto druhom členskom štáte, ktoré konštatuje nedôvodnosť tohto zhabania.

O trovách

- 81 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

- Článok 34 bod 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že rozhodnutie vydané v členskom štáte je v rozpore s právom Únie, neodôvodňuje, aby toto rozhodnutie nebolo uznané v inom členskom štáte z dôvodu, že porušuje verejný poriadok tohto posledného uvedeného štátu, pretože uvedené nesprávne právne posúdenie nepredstavuje zjavné porušenie právnej normy považovanej za podstatnú v právnom poriadku Únie, a teda v právnom poriadku členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, alebo práva uznaného ako základné v týchto právnych poriadkoch. O takú situáciu nejde v prípade nesprávneho posúdenia, ktoré má vplyv na uplatnenie ustanovenia, akým je článok 5 ods. 3 smernice Rady 89/104/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk, zmenenej a doplnenej Dohodou o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992.**

Ak súd skúma prípadnú existenciu zjavného porušenia verejného poriadku štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, súd tohto štátu musí zohľadniť skutočnosť, že s výnimkou osobitných okolností, ktoré by sťažovali alebo znemožnili uplatnenie opravných prostriedkov v členskom štáte pôvodu, osoby podliehajúce súdnej právomoci musia v tomto členskom štáte použiť všetky dostupné prostriedky nápravy s cieľom včas predísť takémuto porušeniu.

2. **Článok 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva sa má vykladať v tom zmysle, že sa uplatňuje na trovy konania vzniknuté účastníkom konania v rámci žaloby o náhradu škody podanej v členskom štáte na účely náhrady škody spôsobenej zhabaním vykonaným v inom členskom štáte, ktorého predmetom bolo predísť porušeniu práva duševného vlastníctva, ak v rámci tejto žaloby o náhradu škody vzniká otázka uznania rozhodnutia vydaného v tomto druhom členskom štáte, ktoré konštatuje nedôvodnosť tohto zhabania.**

Podpisy